Adviesaanvraag DB aan stadsdeelcommissie

Stadsdeel:	Zuidoost
Onderwerp adviesaanvraag:	Voorlopig ontwerp (VO) herinrichting openbare ruimte De Groene Verblijfspas (Haaksbergweg – Corridor)
Portefeuille:	Openbare ruimte en groen
Meegestuurde stukken:	1. VO boek herinrichting De Groene Verblijfspas 2. VO plankaart herinrichting De Groene Verblijfspas
Procesbegeleider:	Grond en Ontwikkeling, Wietze Gelmers, w.gelmers@amsterdam.nl, 06-18533929
Datum weekstart/staf:	07 januari 2025
Datum stadsdeelcommissie:	28 januari 2025
Datum dagelijks bestuur:	21 januari 2025
Registratienr. (optioneel):	…

Over adviesaanvragen door het DB: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 19, lid 2) vraagt DB de stadsdeelcommissie (SDC) om advies als het voornemens is gebiedsopgaven met belangrijkste vierjaren doelstellingen vast te stellen, alsmede de zo nodig jaarlijkse herijking daarvan, of op eigen initiatief een taak of bevoegdheid uit te oefenen waarbij uniforme openbare voorbereidingsprocedure in de zin van afdeling 3.4 van de Awb of inspraak in de zin van de Algemene Inspraakverordening aan de orde is;
- (art. 19, lid 6) legt DB significante ruimtelijke herinrichtingsprojecten tijdig voor advisering voor aan SDC;
- (art 31, lid 2) informeert DB SDC vooraf over inzet van financiële middelen en SDC wordt in gelegenheid gesteld daar advies over uit te brengen, waaronder voorstellen voor een andere inzet.

Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5)
Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag dagelijks bestuur aan stadsdeelcommissie:
Formuleer hier de vraag aan de stadsdeelcommissie

Het dagelijks bestuur stadsdeel Zuidoost vraagt de stadsdeelcommissie om advies te geven op het voorlopig ontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte De Groene Verblijfspas (Haaksbergweg – Corridor) in ArenAPoort West.

Introductie
In 2022 heeft de gemeenteraad de Ontwikkelstrategie ArenAPoort 2030 vastgesteld. Deze beoogt de transformatie van ArenAPoort West tot een woon-, werk- en recreatiegebied door de bouw van ongeveer 2.500 tot 3.000 woningen. Dit vraagt ook een transformatie van de openbare ruimte. Deze is in de huidige situatie vooral erg stenig en ruim, wat het sober maar doelmatig maakt voor grote groepen bezoekers rond evenementen. Met de bouw van een paar duizend woningen en daarmee de komst van veel nieuwe bewoners, moet de openbare ruimte een nieuwe kwaliteit bieden: een die voorziet in een prettige beleving en mogelijkheden tot verblijf, voor de bewoners en de bezoekers (voor werk of evenementen).

Toelichting VO De Groene Verblijfspas
Het voorlopig ontwerp voor de herinrichting van de openbare ruimte De Groene Verblijfspas (de Haaksbergweg – Corridor – Passage Zuid) in ArenAPoort West is gericht op een kwalitatieve verbetering van de openbare ruimte. De herinrichting moet ervoor zorgen dat de openbare ruimte aansluit bij de verschillende doelgroepen en gebruiksvormen in/ van het plangebied. Met het ontwerp voor de herinrichting wordt ingezet op een rigoureuze vergroening van de openbare ruimte door de aanplant van veel bomen en heesters; meer ruimte voor fietser en voetganger en prioritering boven de auto door de aanleg van een fietsstraat op de Haaksbergweg; en een verhoging van de verblijfskwaliteit, onder meer door de realisatie van een nieuwe vlonder naast de waterpartij bij station Bijlmer ArenA.

Uitgangspunten voorlopig ontwerp herinrichting De Groene Verblijfspas

Een rigoureuze vergroening door de toevoeging van ongeveer 150 bomen en 3.000 m2 vaste planten en groenvakken
Rigoureuze vergroening van de openbare ruimte in ArenAPoort West is hard nodig. De openbare ruimte is in de huidige situatie erg sober en functioneel ingericht: open, veel ruimte en zicht, en weinig obstakels. In het ontwerp voor De Groene Verblijfspas wordt ingezet op sterke vergroening. Aan weerszijden van de Haaksbergweg en de Corridor worden waar mogelijk zoveel mogelijk bomen, vaste planten en groenvakken aangelegd. Omdat de ondergrond vol kabels en leidingen ligt en ruimte in de bodem schaars is, en het feit dat de openbare ruimte geschikt moet blijven voor grote groepen bezoekers, is de inpassing van groen een puzzel. Het ontwerp voorziet in de aanplant van ongeveer 150 nieuwe bomen en ongeveer 3.000 m2 groenvakken met heesters en vaste planten, veelal inheemse soorten die zowel een natuurlijke als ecologische waarde hebben. Er worden bomen en beplanting in verschillende soorten en grootte toegepast, die eenvoudig zijn in onderhoud maar wel een direct en duurzaam effect hebben. De toevoeging van groen zorgt voor een positieve beleving van de openbare ruimte en draagt bij aan het klimaatadaptieve karakter.

Een verbetering van het klimaatadaptieve karakter door de toevoeging van groen en de verbetering van de waterkwaliteit
In de openbare ruimte van ArenAPoort spelen duidelijke problemen op het gebied van klimaatadaptie. Als gevolg van de grote hoeveelheid verharding en het gebrek aan groen (en dus schaduw), is er sprake van veel hittestress. De temperaturen lopen in de zomer snel en hoog op. Ook is er, als gevolg van de vele hoogbouw en de open ruimtes, sprake van windhinder. Bij harde wind is het onaangenaam om in het gebied te lopen. Door veel bomen en groen aan te leggen ontstaat er schaduw waardoor de hittestress afneemt, en ook wordt de harde wind gebroken en ontstaat er meer beschutting. Naast groen heeft ook een verbetering van het 'blauw' positieve gevolgen. De huidige waterpartij bij het station Bijlmer ArenA heeft een erg slechte waterkwaliteit. Deze verbetert onder andere door het aanbrengen van waterplanten. De waterpartij zorgt ook voor verkoeling en vermindert daarmee ook de hittestress in het gebied.

Een verbetering van de verblijfskwaliteit door toevoeging van nieuwe vlonder aan de waterpartij, zitgelegenheid en groen
De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte is laag. Er is op De Groene Verblijfspas weinig tot geen zitgelegenheid. In het nieuwe ontwerp worden verschillende vormen van zitgelegenheid toegevoegd, waar mogelijk in combinatie met groen. De huidige vlonder bij de waterpartij is van staal en onaantrekkelijk. Deze wordt vervangen door een houten vlonder met zittrappen, zodat bewoners en bezoekers fijn aan het water kunnen zitten. In het definitief ontwerp wordt gekeken of het mogelijk is in de vlonder een hellingbaan te integreren, zodat ook mindervaliden aan het water kunnen zitten. Het plaatsen van de zitgelegenheid, de nieuwe vlonder en de vergroening maken De Groene Verblijfspas een prettige plek met veel verblijfskwaliteit. Ook worden er voldoende afvalbakken en containers toegevoegd zodat het afval kan worden weggegooid en niet op straat beland.

Meer ruimte voor fietser en voetganger en prioritering daarvan boven de auto's door een fietsstraat op de Haaksbergweg
In de huidige situatie is de openbare ruimte op De Groene Verblijfspas vooral gericht op de auto. Zowel op de Haaksbergweg als de Corridor ligt er een losse rijbaan voor auto's. Fietsers maken gebruik van de fietsstrook aan de zijkant of het losliggende fietspad. In lijn met de ambitie om Amsterdam meer autoluw te maken, krijgen fietser en voetganger meer prioriteit en ruimte in ArenAPoort West. Zo ook binnen het ontwerp van De Groene Verblijfspas. De Haaksbergweg wordt een fietsstraat die een belangrijke fietsverbinding vormt tussen AMC – Amstel III – ArenAPoort – De Nieuwe Kern en via Amstel tot aan het centrum. Fietsers krijgen meer ruimte en auto's zijn toegestaan, maar wel te gast. In de reguliere situatie is hier weinig autoverkeer; in de evenementensituatie is het drukker. Verwacht wordt dat fietsers in dat geval de voorkeur geven aan andere, naastgelegen fietsroutes (o.a. via de Holterbergweg of langs het spoor). De Corridor wordt heringericht tot een erftoegangsweg waar fietsers en auto's de rijbaan delen. Autoverkeer hier rijdt enkel naar/ van parkeergarage P6 en station Bijlmer ArenA. Er geldt een 30 km/u-regime.

Voor voetgangers worden er brede trottoirs aangelegd die zorgen voor comfortabele en logische looproutes door het gebied. Langs trottoirs worden bomen en vaste planten aangeplant en is voorzien in zitgelegenheid en prullenbakken. De trottoirs en looproutes zijn zowel in de reguliere als in de evenementensituatie geschikt voor voetgangers. In het ontwerp zijn geleidelijnen, verlaagde banden, drempels en zebrapaden opgenomen om verschillende gebruikers op veilige wijze door het gebied te geleiden.

Er wordt geen aanvullend autoparkeren op straat gefaciliteerd. De parkeerplaats voor mindervaliden bij het station is gehandhaafd en vergroot/ aantrekkelijker gemaakt. Ook zijn de taxistandplaatsen en de mogelijkheid tot afzetten bij het station gehandhaafd. In het ontwerp zijn voldoende laad- en losplekken als ook opstelvakken voor vuilniswagens opgenomen zodat logistiek- en zwaar verkeer zonder hinder het gebied in kan komen.

Participatie en communicatie

- Op 23 april 2024 is er een speciale *Bouwen tussen Evenementen*-bijeenkomst georganiseerd waarin het voorlopig ontwerp aan de aanwezige stakeholders is gepresenteerd en met hen is besproken. Aanwezigen hadden de gelegenheid om te reageren op het ontwerpen en suggesties voor aanpassingen mee te geven. Het gremium Bouwen tussen Evenementen is in het leven geroepen om tijdens de gebiedsontwikkeling van ArenAPoort West goede afstemming te blijven houden tussen verschillende partijen/stakeholders in het gebied: gemeente, ontwikkelaars, bouwers en eventlocaties (JC ArenA, Ziggo Dome, AFAS Live, Pathé). Er waren zo'n 50 stakeholders aanwezig tijdens deze bijeenkomst.

- Er zijn één of meer afzonderlijke gesprekken gevoerd met veel stakeholders om het ontwerp te presenteren en hun feedback op te halen. De uit de gesprekken ontvangen feedback is op verschillende onderdelen verwerkt en heeft geleid tot een verbetering van het ontwerp. Deze stakeholders zijn:
    - **Mobiliteit en toegankelijkheid**: Fietsersbond, Voetgangersbond, Voetgangersvereniging Nederland, Platform Gehandicapten Zuidoost
    - **Nood- en hulpdiensten**: Brandweer, ambulance, politie
    - **Evenementenregie**: Regieorganisatie OMC, stadsdeelregisseur
    - **Ontwikkelaars** OMC (Eleven Square), ASR (Europlaza), First Sponsor (Oliphant/ Dreefkavel), CBRE (Margriettoren), Sens Real Estate (Vanzz)
    - **Overige partijen:** Primevest Capital Partners (eigenaar P6), AFAS Live
    - **Gemeentelijke afdelingen**: Team Taxi, gebiedsmakelaar ArenAPoort, Afval en Grondstoffen, team Parkeren, stadsergonoom, Loodsteam Intelligente Toegang

- Na vaststelling van het voorlopig ontwerp worden de betrokken stakeholders hierover geïnformeerd en wordt het ontwerp gedeeld. In de DO fase wordt met een deel van de stakeholders verder afgestemd over specifieke onderdelen en/ of de nadere uitwerking.

Proces

Financiële paragraaf

De aanlegkosten voor de herinrichting van De Groene Verblijfspas worden volledig gedekt door de grondexploitatie ArenAPoort West. Het plan heeft geen financiële gevolgen voor de budgetten van stadsdeel Zuidoost.

Relatie met het Plan Openbare Ruimte (POR) ArenAPoort

Parallel aan het ontwerp voor De Groene Verblijfspas is het Plan Openbare Ruimte (POR) ArenAPoort opgesteld. Dit is een kaderstellend document dat de ambities voor de toekomstige openbare ruimte in ArenAPoort weergeeft. In het ontwerp voor De Groene Verblijfspas is gewerkt aan de hand van de ambities vanuit het POR. Het POR wordt naar verwachting in Q1 2025 ter vaststelling aan het stadsdeel voorgelegd. Als gevolg van de geplande werkzaamheden aan kabels en leidingen in de ondergrond is het noodzakelijk dat het ontwerp openbare ruimte voor De Groene Verblijfspas vooruitlopend hierop is uitgewerkt.

Vervolg en planning

Volgend op het bestuurlijk traject binnen stadsdeel Zuidoost wordt het definitief ontwerp (DO) opgesteld. Daarna volgen o.a. de technische uitwerking, opdrachtverstrekking aan de aannemer en uitvoering (herinrichting openbare ruimte). Vanaf medio 2025 worden de kabels en leidingen in de ondergrond verlegd. Aansluitend wordt vanaf medio/ eind 2026 gestart met de herinrichting van de openbare ruimte. Dit gebeurt in fasen en hangt samen met de aangrenzende ontwikkelingen. Er wordt per deelgebied bepaald of de openbare in tijdelijke of definitieve vorm kan worden heringericht.

Advies stadsdeelcommissie: *Advies van de stadsdeelcommissie aan het dagelijks bestuur*
…

Reactie DB: *Reactie van het dagelijks bestuur aan de stadsdeelcommissie*
…